

Párnahuzat - úrihímzésű díszítéssel

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám: 12970

Készítés ideje: 17. SZÁZAD VÉGE

Készítés helye: Felső-Magyarország (feltehetően)

Anyag: selyemtafta bélés; vászon

Technika: ezüstfonallal hímzett; selyemfonallal hímzett

Méretek: hosszúság: 97 cm
szélesség: 69 cm

A kora újkori magyarországi főúri lakáskultúra jellegzetes elemei az ún. úrihímzéssel díszített lepedők és díszpárnahuzatok (régiesen 'vánkoshajak'), amelyek a menyasszony kelengyjének részét képezték.

Az itt bemutatott párnahuzat előlapja zöld színű selyem- és ezüstfonallal hímzett vászon, hátlapja zöld selyemszövet. Az előlapot egy többlépcsős, egymáson áthajló virágtövek sora díszíti. A virágszálakon 3-3 nagy "levélvirág" és kisebb tulipánok erednek. A hasított szélű levelek nagy mérete, a tulipánokkal szembeni erős hangsúlyozása, a szárok erős hajlása, valamint a hímzés színe és öltéstechnikája (ún. hamis laposöltés) az oszmán-török eredetű díszítőmotívum magyar változatának jellegzetes példája.

A párnahuzat nyitott oldalának egyik sarkában apró dísz, valószínűleg a hímzőre utaló jelzés látható. A mintát három oldalon egyenes, hímzett csík zárja le. A motívumok kontúrozása a párnalapok felvidéki származását sejteti.

Irodalom

- László Emőke: *Magyar reneszánsz és barokk hímzések. Vászonalapú úrihímzések*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2001. - Nr. 172.
- Szerk.: Buzási Enikő: *Főúri ősgalériák, családi arcképek a Magyar Történelmi Képcsarnokból*. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 1988. - Nr. D.8. (László Emőke)

